

GÖKYÜZÜNDE YENİ BİR TEHLİKE

Tecrübeli pilotlar gökyüzünde kendilerini bekleyen tehlikeleri çok iyi bilirler ve bilmeleri gereklidir de. Göçmen kuş sürüleri, ani fırtınalar, hava boşlukları, iniş yollarında yeni yapılan yüksek bina ve kuleler, uçuş gösterge ve araçlarına etki yapan mikrodalga yayınları, roket atışları, çarpışmalar yetişmiyormuş gibi gökyüzü tehlikelerine bir yenisi daha eklenmiştir. Yayınlanan son Notamlarda (havacılara bildiri) Sivil Havacılık Teşkilatı pilotlara beklenmedik bir tehlike ile daha karşı karşıya olduklarını açıklamış ve Kuzey Amerika'da kızıl ötesi (laser) ışınları ile uzay gözlemleri yapan dört merkezden uzak durmalarını ihtar etmiştir.

Sözü edilen gözlem evlerinde astronomlar tam anlamı ile Aya ateş etmektedirler. Aya gidip dönen Apollo serisi uzay araçlarının astronomları tarafından iniş bölgelerine yerleştirilen köşeli yansıtıcılara güçlü ve yoğun kızıl ötesi ışınları göndermektedirler. Teleskoplar ışınları yoğunlaştırıp, aydan dönen yansımaları yakalamaktadır. Işınların Aya gidip dönmeleri arasında geçen süreyi büyük bir kesinlikle, 2 ½ saniye olarak, tesbit eden astromlar Ay ile Dünya arasındaki uzaklığı santimine kadar hesaplamayı başarmışlardır. Aynı metoddan yararlanarak kıtaların hareketleri, kutuplardaki erime ve dünyamızın yerçekimi gücündeki muhtemel değişiklikler konularında gayet değerli bilgiler toplanmaktadır.

Dünya çevresinde yörüngeye oturtulan ve reflektör taşıyan suni uydular da kızıl ötesi ışınları kullanan astronomlara büyük yararlar sağlamaktadır. Bu sayede dünya atmosferi daha yakından incelenebilmekte, günümüze kadar saklı kalan gerçekler aydınlığa kavuşmaktadır. Örneğin son yılların üzerinde önemle durulan kirli hava probleminin bilinmeyen yönleri ve atmosferimizdeki çeşitli kimyasal maddelerin tehlikeli şekilde yoğunlaştığı kızıl ötesi ışınları ve dünyamız ile birlikte dönen reflektörlü suni uydular yardımı ile anlaşılabilir.

Ne kadar yoğun olurlarsa olsunlar astronomların Aya yönelttikleri kızıl ötesi ışınların huzmeleri, ışın tüfeğinin binlerce metre üzerinde yol alan uçakları hasara uğratacak güçte değildir. Fakat ışınların taşıdıkları yüksek ışık enerjisi pilotun veya yolcuların gözüne çarparsa görme hassasının en önemli bölümü olan retina tabakalarını katılaştırmakta ve körlük yapmaktadır. Şükür ki şimdiye kadar böyle bir olay görülmemiştir. Fakat Sivil Havacılık Dairesi ilgilileri işi şansa bırakmayıp gerekli uyarımları yapmıştır. Gözlem evleri de üzerlerine düşeni yapmakta, denemenin yapılacağı bölgenin çevresine gözcüler dikmektedir. Eğer bir uçak görülürse, uçak geçip gidene kadar bilim adamları ateş kesmektedirler.

Aslında kızıl ötesi ışın denemeleri sadece Sivil Havacılığın belirttiği dört bölgede yapılmamaktadır. Çeşitli askeri üslerde, çok daha güçlü kızıl ötesi ışınlarını geleceğin harplerinde etkili bir silah haline getirmek için denemeler yapılmaktadır. Askeri üslerin üzerleri sivil uçaklara kapalı olduğundan bu bölgelerde tehlike sözü konusu değildir. Askeri alanda kızıl ötesi ışınlarının en önemli uygulaması düşman füzelerinin tahribi olacaktır. Işık hızı (saniyede 300.000) ile ilerleyen bir kızıl ötesi ışın huzmesi atmosferimize tekrar girerken, teorik olarak saatte ortalama 27.500 km. hızla giden bir füzeyi, hedefinden kilometrelerce uzakta iken tahrip edebilmektedir.

Her buluş gibi kızıl ötesi ışınları da barışçı amaçlarla, insanlığa hizmet gayesi ile geliştirilmiş, kısa zamanda bilimsel ölçme tekniklerinden, ütülerdeki arızaları bulmaya kadar sayısız işlerde uygulama alanı bulmuştur. Fakat insanoğlunun yüz yıllar boyu hep iki yönlü işleyen zekası, sonunda kızıl ötesi ışınlarını da savaşçı gayelere alet etmeği başarmıştır. Sevinmek mi üzülme mi lazım bilinmez.

Çeviren : SİNAN BILGIN
TIME'den